

Сёлета канферэнцыя праходзіла пад назвай "Прыярытэтныя напрамкі сістэмы адукацыі Магілёўшчыны — выхаванне і развіццё асобы". Над магчымымі шляхамі павышэння эфектыўнасці ў гэтым кірунку настаўніцтва рэгіёна спачатку дэталёва разважала падчас тэматычных секцый і круглых сталой. Былі падрабязна разгледжаны сучасныя падыходы да палепшэння якасці дашкольнай, агульнай сярэдняй адукацыі, развіцця прафесійнай і дадатковай адукацыі, выхавачай і ідэалагічнай работы. Наглядна азнаміцца з тым, якім чынам сацыякультурнае асяроддзе выкарыстоўваецца ў фарміраванні асобы дзіцяці, можна было на выставе-прэзентацыі.

Важнасць выхавання падрастаючага пакалення, павышэння якасці адука-

тару прадстаўнікі магілёўскіх школ атрымалі 22 дыпломы. Планамерная работа ажыццяўляецца навучальнымі ўстановамі і па фізічным выхаванні вучнёўскай моладзі. Магілёўшчына паказвае стабільна высокі вынік у штогадовай рэспубліканскай спартакіядзе. Не менш паспяхова выступаюць школьнікі вобласці на рэспубліканскіх спаборніцтвах па біятлоне "Снежны снайпер". На працягу шэрага гадоў юныя біятлісты рэгіёна ўваходзяць у тройку прызёраў гэтага прэстыжнага турніру. У ліку апошніх знакавых дасягненняў таксама сярэбраны і бронзавыя медалі, заваяваныя выхаванцамі Магілёўскай абласной СДЮШАР па шахматах і шашках на міжнародным першынстве свету па шашках. Такія вынікі дасягнуты дзякую-

Прыярытэт — выхаванне і развіццё асобы

Апошнія дні жніўня зноў збіраюць разам настаўнікаў. У Магілёве традыцыйна абласная жнівеньская канферэнцыя аб'яднала каля 900 прадстаўнікоў педагагічных калектываў. Удзел у пасяджэнні ўзялі таксама намеснікі старшыняў, начальнікі ўпраўленняў і аддзелаў па адукацыі рай- і гарвыканкамаў, кіраўнікі адукацыйных устаноў рэгіёна. Ганаровымі гасцямі мерапрыемства сталі міністр адукацыі Ігар Карпенка, старшыня аблвыканкама Леанід Заяц, памочнік прэзідэнта — галоўны інспектар па Магілёўскай вобласці Леанід Мартынюк і іншыя.

цы на розных узроўнях стала лейтматывам і ў ходзе пленарнага пасяджэння, якое прайшло ў даволі дзейным кантэксце. У выступленнях дакладчыкаў была агучана справаздача аб дасягнутых выніках сістэмы адукацыі рэгіёна, абмеркаваны найбольш актуальныя праблемы і перспектывы яе далейшага развіцця.

Развіццю сферы адукацыі на Магілёўшчыне надаецца першачарговае значэнне. Прымяоцца ўсе неабходныя меры для таго, каб сістэма адказвала самым сучасным патрабаванням. У навучальных установах створана належная матэрыяльна-тэхнічная база, хапае кваліфікаваных педагагічных кадраў.

Па словах начальніка галоўнага ўпраўлення па адукацыі Магілёўскага аблвыканкама Андрэя Заблоцкага, адна з галоўных задач — далейшае палепшэнне ўмоў навучання дзяцей. І яна мэтаанкіравана вырашаецца.

— 1 верасня ўрачыста адкрыецца новая сярэдняя школа ў Бабруйску. Пасля капітальнага рамонтнага навуцэнцаў прымуць сярэднія школы ў Клімавічах, Слаўгарадзе, аграгарадку Лапацічы Слаўгарадскага раёна, аграгарадку Аўсянка Горакскага раёна. Акрамя таго, да канца года свае дзверы адчыняць новыя дзіцячыя сады ў Магілёве, Бабруйску і Шклове, — адзначыў Андрэй Барысавіч.

Кіраўнік адукацыйнай галіны вобласці сказаў, што ў цэлым летася навучальныя ўстановы функцыянавалі плённа.

— Па выніках мінулага навучальнага года 69% школьнікаў прадэманстравалі высокі і дастатковы ўзровень ведаў. Сярэдні бал атэстата 8,5 бала і вышэйшы маюць 35% выпускнікоў школ. Істотна павялічылася колькасць медалістаў і навуцэнцаў, якім былі ўручаны пасведчанні аб агульнай базавай адукацыі з адзнакай. Атэстаты асаблівага ўзору з узнагароджаннем залатымі або сярэбранымі медалямі атрымалі 394 выпускнікі 11-х класаў, пасведчанні аб агульнай базавай адукацыі з адзнакай уручылі 513 выпускнікам 9-х класаў. Вынікі сёлетняга цэнтралізаванага тэсціравання паказалі, што ўзровень адукацыйнай падрыхтоўкі вучняў павысіўся па 9 з 14 вучэбных прадметаў. 100-балны вынік на ЦТ атрымаў 21 выпускнік, — паведаміў Андрэй Заблоцкі.

Паводле яго слоў, на стабільна высокім узроўні на працягу апошніх гадоў магілёўскія навуцэнцы выступаюць на заключным этапе рэспубліканскай алімпіяды па вучэбных прадметах. У гэтым годзе каманда вобласці заваявала 81 дыплом. Лідарам у алімпіядным рэйтынгу з'яўляецца Магілёўскі дзяржаўны абласны ліцей № 3. Адметна, што выпускнік гэтага ліцея Леанід Палхоўскі ўдастоены бронзавая медала на выніках удзелу ў Еўрапейскай геаграфічнай алімпіядзе.

— На заключным этапе рэспубліканскага конкурсу работ даследчага харак-

чы высокай матывацыі навуцэнцаў, ўзроўню іх падрыхтоўкі, прафесіяналізму педагагаў. І значна, што абласны выканаўчы камітэт удзяляе асаблівую ўвагу сацыяльнай падтрымцы адораных вучняў і настаўнікаў. На іх заахвочванне спецыяльнымі прэміямі аблвыканкама сёлета накіравана 76 тысяч рублёў. Хацелася б падкрэсліць, што высокі паказчык і вучэбнай, алімпіяднай, даследчай дзейнасці навуцэнцаў маюць важнае значэнне, аднак якасць адукацыі павінна ацэньвацца не толькі гэтым, але і ступенню сфарміраванасці асобнасных якасцей і ўзроўню сацыялізацыі вучняў. Прыярытэтная задача школы — выхаванне дастойнага грамадзяніна сваёй краіны. Тут многае залежыць ад асобы, характару, кампетэнтнасці і прафесіяналізму педагага. Сучасны настаўнік павінен адрознівацца канструктыўнасцю, валодаць развітым пачуццём адказнасці за лёс дзяцей і краіны ў цэлым. Толькі патрыёт можа выказаць патрыёта сваім асабістым прыкладам, — заўважыў Андрэй Барысавіч.

Пра тое, што выхаванню ў цэлым і грамадзянска-патрыятычнаму выхаванню ў прыватнасці ў сучасных рэаліях неабходна ўдзяляць асаблівую ўвагу,

адкрыцця абласны цэнтр патрыятычнага выхавання. Робіцца многае, але ключовай у сістэме выхавання застаецца асоба настаўніка. Педагог — апора, правадчык ідэй і палітыкі дзяржавы. Якія б ва ўстановах адукацыі ні былі створаны матэрыяльныя ўмовы, якія б новыя тэхналогіі ні былі ўкаранены, без настаўніка школа нішто. Уносячы асабісты ўклад у агульную справу выхавання, фарміруючы ўстойлівую і канструктыўную жыццёвую арыенціраванасць, кожны педагог тым самым гадуе дастойнае пакаленне беларусаў, — упэўнена намеснік начальніка галоўнага ўпраўлення па адукацыі Магілёўскага аблвыканкама Ірына Кускова.

А вось намеснік дырэктара па вучэбнай рабоце сярэдняй школы № 34 Магілёва Галіна Бяляева акцэнтавала ўвагу прысутных на тым, што патрыятызму нельга навучыць, але можна паказаць прыклад... Прыклад гераізму і самаахвярнасці папярэдніх пакаленняў, прыклад уласнай грамадзянскай пазіцыі, прыклад канкрэтнай работы на карысць народа і краіны.

— Выхаваць патрыёта без ведання сваёй гісторыі, змяцянальных складнікаў немагчыма. Каб выхавачы з навуцэнцаў патрыётаў, спачатку ім трэба даць веды, выклікаць эмоцыі, трэба сфарміраваць перакананні. Але самае галоўнае — трэба атрымаць рэфлексію, уобачыць канкрэтныя дзеянні. У гэтым і ёсць парасткі ваенна-патрыятычнага выхавання, — пераканана Галіна Мікалаеўна.

Павышэнне ролі навучальнай установы ў выхаванні падрастаючага пакалення — толькі адзін з шэрага напрамкаў, на якія педагогам трэба звярнуць увагу. Больш падрабязна пра тое, якая перазагрузка чакае адукацыю ў найбліжэйшы час, раскажа міністр адукацыі Ігар Карпенка. Па яго словах, на нядаўнім Рэспубліканскім педагагічным аб'яднанні ў шэрагу важных дакументаў. У першую чаргу гэта Канцэпцыя развіцця сістэмы адукацыі да 2030 года. У ёй удзельны аналіз міжнароднага вопыту, які ўлічваецца пры фарміраванні шляхоў развіцця беларускай сістэмы адукацыі. Падрабязна разглядалася таксама новая рэдакцыя Кодэкса аб адукацыі, новыя правілы паступлення ва ўстановы вышэйшай адукацыі. Яны, дарэчы, фарміраваліся з улікам новых падыходаў да атэстатцы

школьнікаў. Вялося абмеркаванне і заплававаныя навацыі: фарміравання дзяржаўнага адукацыйнага стандарту, уяўлення ў школах пасады кіраўніка ваенна-патрыятычнага выхавання, стымулявання работы класных кіраўнікоў і інш.

— Зараз ідзе пераасэнсаванне педагогамі тых рэчаў, якія абмяркоўваліся на Рэспубліканскім педагагічным з'яднанні ў рэгіёнах мы ўспамінаем тым пасылы, якія былі зроблены кіраўніком дзяржавы, якія гукалі ў выступленнях удзельнікаў. Але сёння відавочна адно: педагагічная грамадасць у сваёй большасці пазітыўна ўспрыняла вынікі Рэспубліканскага педагагічнага і агучаная там ідэй. Цяпер трэба яшчэ раз усім разам паглядзець на гэтыя арыенціры, па якіх мы будзем працаваць у далейшым. Несумненна, на першы план сёння выходзяць п'ятні якісці адукацыі. Яна павінна адпавядаць патрэбам асобы, дзяржавы, грамадства. Але навуцэнне не павінна зводзіцца толькі да перадачы пэўных ведаў. Калі мы напуюнім нашы планы, праграмы, падручнікі душой, то асновай адукацыйнага працэсу стане выхаванне, сацыялізацыя, фарміраванне асобы і светапогляду вучня. Таму неабходна агульнымі намаганнямі працаваць на карысць нашых дзяцей, на рэалізацыю тых прагрэсіўных ідэй, якія мы разам закладаем у развіццё нашай сістэмы адукацыі, — матываваў педагагічную грамадасць Ігар Васільевіч.

На тое, што задача сучаснай школы — не толькі даваць дзецям веды, але і выхоўваць, звярнуў увагу настаўніцтва і старшыня Магілёўскага аблвыканкама Леанід Заяц.

— Неабходна з ранняга ўзросту прывіваць дзецям гонар за Беларусь, за мінулае і сучаснасць свайго народа. Выхаванне павінна ісці як з боку бацькоў, так і з боку педагогаў. Менавіта партнёрства школы і сям'і — залог паспяховай падрыхтоўкі дзяцей да дарослага жыцця. Бо мы ў нас агульная — выхавачы дастойных людзей. Вельмі важна даць маладому пакаленню такія арыенціры, якія дапамогуць кожнаму стаць сапраўдным патрыётам і грамадзянінам, — падкрэсліў Леанід Канстанцінавіч.

Працягам канферэнцыі пасля выступленняў і абмеркаванняў стала цырымонія ўзнагароджання педагогаў вобласці. Павега і прызнанне добрасумленнага працы з'яўляюцца магчымымі стымуламі для развіцця настаўніцкага корпуса. Таму ніхто з тых, хто плённа працаваў, не застаўся без увагі. Нагрудны знак "Выдатнік адукацыі" ўручылі настаўніцы Беларускай мовы і літаратуры сярэдняй школы № 1 імя М.І.Пашкоўскага Бялінч Д.В.Клопавай, намесніку дырэктара па вучэбна-метадычнай рабоце Магілёўскага дзяржаўнага абласнога ліцея № 1 Ю.У.Сіваева і дырэктару Магілёўскага дзяржаўнага прафесійнага ліцея № 7 В.П.Чумаковай. Акрамя таго, шматлікія педагогі былі ўзнагароджаны ганаровымі граматамі ад розных ведамстваў і структур.

Завяршальнай нотай жнівеньскай канферэнцыі стала прыняцце рэзалюцыі. Рэалізацыя пастаўленых у ёй задач будзе спрыяць асобнаму росту навуцэнцаў, выхаванню і педагогаў, а таксама эфектыўнаму развіццю ўстановаў адукацыі рэгіёна.

Ганна СІНЬКЕВІЧ,
magileu@nastgaz.by
Фота аўтара.

Больш фота на сайце nastgaz.by